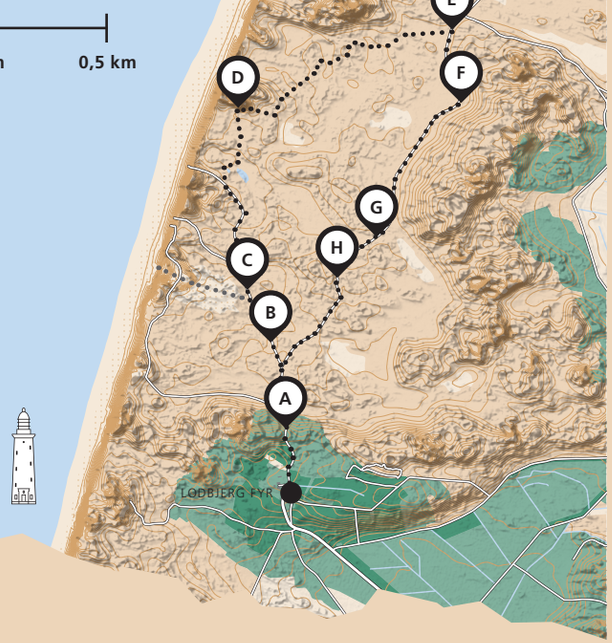
PENBJERGRUTEN

5,7 km (+ 1km) – svær



Praktisk information Ruten begynder ved Lodbjerg Fyr. Dele af ruten går gennem løst sand, mens andre dele er våde meget af året. Praktisk fodtøj anbefales.

Udarbejdet af Anja Woelders, Louise Winther & Nationalpark Thy
Udgivet af Nationalpark Thy

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Andet oplag juli 2022
i 3.000 eksemplarer
Grundkort: Geodatastyrelsen
Foto: Anja Woelders, Louise Winther, Susanne Worm og Nationalpark Thy
Design og kort: Super Schwarz
Tryk: KLS PurePrint

KØBENHAVNS UNIVERSITET

15. Juni Fonden

PLANTER PÅ DIN VEJ



HEDELYNG
Calluna vulgaris



REVLING
Empetrum nigrum



KRYBENDE PIL
Salix repens



MOSE-PORS
Myrica gale



SANDHJÆLME
Ammophila arenaria



TØRVEMOS
Sphagnum sp.



TRANEBÆR
Vaccinium oxycoccus



SOLDUG
Drosera sp.



KLOKKELYNG
Erica tetralix



BENBRÆK
Narthecium ossifragum



SMALBLADET KÆRULD
Eriophorum angustifolium



RØD BÆGERLAV
Cladonia diversa

Nationalpark Thy
Vesterhavsgade 168,
Nr. Vorupør, 7700 Thisted
Tlf 7254 1500

www.nationalparkthy.dk

FSC www.fsc.org MIX Papir fra ansvarlige kilder FSC® C022933

CERTIFIED cradle to cradle SILVER
PurePrint® by KLS
Produceret bionedbrydeligt af KLS PurePrint A/S

DK

NATIONALPARK THY

PENBJERGRUTEN VED LODBJERG

DEN UNIKKE KLITHEDE PÅ TÆT HOLD



DANMARKS NATIONALPARKER

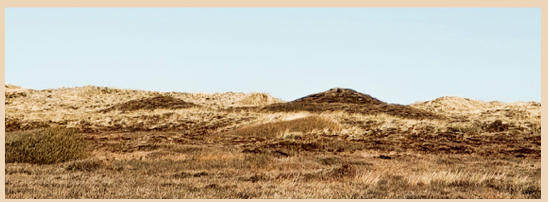
39980_FORSIDER 2022.indd 2 14.07.2022 13.13



VELKOMMEN TIL LODBJERG KLITHEDE

ET LANDSKAB SKABT AF VINDEN, HAVET, SANDET OG SALTET.

A Lige fremme ses klitheden med sin mosaik af tørre og våde områder. Vegetationen på klitheden er domineret af dværgbuske som **hedelyng**, der blomstrer smukt med rosa blomster i sensommeren og **revling**, hvorfra man kan høste spiselige sortbær i efteråret.
I det tidligere forår blomstrer **krybende pil** med sine små gæslinger.

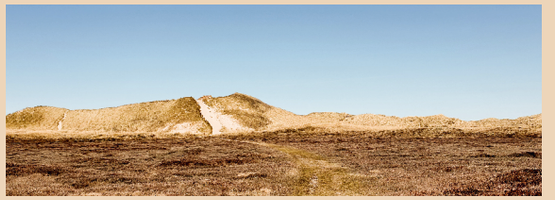


B Fra dette punkt kan en gruppe gravhøje fra bronzealderen skimtes. I retning østnordøst ses bakketoppe, der med sin mørkere vegetation, skiller sig ud fra de omkringliggende klittoppe. Vegetationsforskellen skyldes, at gravhøjene ikke består af sand, men af den muld, som var i jorden, da de blev lavet. I bronzealderen lå kystlinjen væsentligt længere mod vest, og området her var i den tid ikke dækket af sand.

Her ved stien findes også den aromatiske, lave busk **mose-pors**, der er populær at bruge i snaps. Den blomstrer i april-maj med små, orange blomsterstande og dufter kraftigt, når blomster eller blade knuses.



C Ved pælen, der markerer sort rute, er det muligt at lave en afstikker fra Penbjergruten ud til kysten gennem Lodbjerg Sande. Lodbjerg Sande er en tidligere vandreklit, som nu er delvis groet til, men de store områder med bart sand kan stadig opleves. Ved kysten er en storslået udsigt over Vesterhavet og de stejle klitskrænter. I skrænterne ses vekslen mellem lyse sandlag og smallere, mørke tørvelag. Tørvelagene er dannet af tidligere tiders vegetation, der har kunnet vokse i stabile perioder, mens sandlagene er dannet under tidligere sandflugtsperioder.



D Penbjerg er områdets højeste klit og udgør et fantastisk udsigtspunkt. På klittoppen ses det, hvordan sandhjælmes lange rødder danner et net og stabiliserer sandet.
I slutningen af 1700-tallet tilplantede man systematisk klitterne med ekstra mange **sandhjælme** for at dæmpe sandflugten. I dag har tilplantningen den konsekvens, at den naturlige dynamik, hvor sandfygninger danner nye klitter og brudflader i vegetationen, ikke længere er udtalt. Manglen på dynamik i klithedelandskabet er et problem for de arter, der er afhængige af det blottede sand som markfirben og en række af laver.

E Her bliver blå rute en del af Redningsvejen, som er markeret med stævnen af en redningsbåd. Denne rute blev tidligere benyttet af redningstjenesten til at trække redningsbådene, når de skulle hjælpe forliste sømænd. Redningsvejen er nu en 67 km lang vandrerute gennem nationalparkens smukke natur.



F Ved dette punkt går stien gennem et vådt område. Dette er en klitlavning, hvor vegetationen er tilpasset fugtige forhold. Kigger man i de små vandfyldte grøfter langs stien, ses et væld af spændende planter. Her ses blandt andet den tæppedannende **tørvemos**, som ingen rødder har og kan vokse uendeligt. Ovenpå tørvemossen vokser **tranebær** med dens trådlignende grene og store, røde, spiselige bær, og er man heldig, kan man finde den kødædende plante **soldug**. I vandhullerne lever dyr som spidssnudet frø og vandsalamander.

G I denne del af klitlavningen gror store, sammenhængende områder med **klokkelyng**, der er karakteristisk for de fugtige dele af klitheden. I juli-september, kan man opleve **klokkelyngens** smukke, lyserøde blomster. Over sommeren ses **benbræks** solgule blomster og **kærulden** står med fine, hvide uldtotter.



H På denne del af ruten ses klithedens tørre klit, der er karakteriseret ved at have en helt særlig mosaik af grålige laver og mosser. En af de mest kendte laver er rensdyrlav. Ved at kigge nøje efter, kan man være heldig at finde den særlige røde bægerlav, der kendes ved dens helt røde "bægre" på toppen af en grå udvækst.